

T.C.
YARGITAY
ONUNCU HUKUK DAİRESİ

Esas : 2022/9946
Karar : 2022/12669
Tarih : 19.10.2022

Bölge Adliye

Mahkemesi : ... Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi

No :

Dava, Kurum işleminin iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın açılmamış sayılmasına dair verilen karara karşı davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, ... Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

... Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın temyizden incelenmesi davacı vekili tarafından istenmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okundu. Temyiz konusu hükme ilişkin dava, 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Geçici 3. maddesi delaletiyle 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 438. maddesinde sayılı ve sınırlı olarak gösterilen hâllerden hiçbirine uymadığından, temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına ilişkin isteğin reddine karar verildikten sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının 2002 ve 2003 yıllarına ait bir kısım çalışma ve hizmet sürelerinin davalı kurumca hukuki mesnetten yoksun şekilde iptal edildiğini ve yine davalı Kurumun şikayeti üzerine Boğazlıyan Ağır Ceza Mahkemesinde cezalandırılmaları talebiyle dava açıldığını, Boğazlıyan Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda beraatine karar verildiğini ve ilgili kararın kesinleştiğini, iptal edilen hizmet çalışma sürelerinin kesinleşmiş yargı kararına rağmen düzeltilmemiş olduğunu öğrendiklerini, durumun düzeltilmesi için davalı kuruma yapılan başvurunun davalı kurum tarafından 01.03.2016 günü reddedildiğini belirterek, davacının 2002 ve 2003 yıllarında yasaya ve usule aykırı şekilde iptal edilen, sigorta hizmet ve çalışma sürelerinin düzeltilmesine ve geçerli sayılmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II-CEVAP:

Davalı Kurum vekili cevap dilekçesinde özetle; davacıların Boğazköy ... işyerine ait yasal kayıt belgelerinin kurum müfettişi incelenmesi sonucu davacıların fiilen çalışmadıkları halde sigortalı olarak kuruma bildirildikleri bu şekilde kurumu dolandırarak zarara uğrattıklarının tespit edildiğini, kurum tarafından yapılan işlemlerin yasaya uygun olduğunu beyanla davanın reddini istemiştir.

III-MAHKEME KARARI:

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

İlk Derece Mahkemesince " HMK 150/5. maddesi gereği davanın açılmamış sayılmasına, " karar verilmiştir.

B-BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığından bahisle, istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

IV-TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davacı vekili, eksik inceleme yapıldığını belirterek, kararın bozulmasını talep etmiştir.

V-İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

Dosya kapsamı incelendiğinde, 23.03.2021 tarihli duruşmada, "Davacı vekilinin mazeretinin kabulüne, duruşma gününün UYAP'tan öğrenilmesine," dair karar verildiği, bir sonraki duruşma olan 03.06.2021 tarihli duruşmada ise gelen olmaması üzerine yazılı şekilde hüküm kurulduğu ve sonrasında davanın açılmamış sayılmasına dair karar verildiği anlaşılmıştır. .

Hukuk Muhakemeleri Kanununun "hukuki dinlenilme" başlıklı 27'nci maddesi, T.C. Anayasası'nın hak arama hürriyetini düzenleyen 36'ncı maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin adil yargılanma hakkına ilişkin 6'ncı maddesi nazara alındığında davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. Yargılama ile ilgili bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını mahkemenin açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini içeren bu hakkın ve yargılamanın aleniliği ilkelerinin gerçekleşmesinin en önemli aracı duruşma yapılmasıdır. Duruşma günü celseye katılma imkanı olmayan taraf buna ilişkin mazeretini bildirip, belgeleyerek, bildirim giderlerini de yatırarak duruşmanın ertelenmesini isteme olanağına sahiptir. O halde, HMK'nun 150. maddesi kapsamında duruşma tayin edilerek, usulüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflardan yalnız biri duruşmaya katılırsa gelmeyen tarafın geçerli mazeret gönderip göndermediği, gerekli masrafın karşılanıp karşılanmadığı incelenerek; gelen tarafın bu mazeret dilekçesine karşı beyanına göre, dosyanın işlemde kaldırılmasına ya da kaldırılmamasına karar verilecektir. Ne var ki, anılan hususların uygulanabilmesi için, her şeyden önce tarafların usulüne uygun davet edilmiş olmaları gerekmektedir.

6100 sayılı HMK'nın uygulama alanını, adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinde tutulacak kayıtlar ile yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi ve bu işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkartılan Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliğinin 52. maddesi gereğince tebligat işlemleri 7201 sayılı Tebligat Kanunu ile Tebligat Kanunu uyarınca çıkarılan yönetmeliklere göre fiziki ya da ... ortamda yapılacaktır. ... tebligat usulünün düzenlendiği Tebligat Kanunu'nun 7/A maddesindeki düzenleme ve ... Tebligat Yönetmeliği hükümleri de dâhil olmak üzere, Tebligat Kanunu ve çıkarılan Tebligat yönetmeliği hükümleri incelendiğinde; duruşma gününün UYAP'tan öğrenilmesi usulünün uygulanabileceğine yönelik bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

Belirtilen açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde, davanın açılmamış sayılmasına dair karar verilmesinden önce davacının duruşma gününü uyap üzerinden öğrenmesine dair karar verilmesi hususu, usulüne uygun bir tebliğ mahiyetinde olmadığı için hüküm yerinde görülmemiştir.

O hâlde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve ... Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararının kaldırılarak, İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi kararının, HMK'nın 373/1 maddesi gereğince kaldırılarak temyiz edilen ilk derece mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde temyiz eden ilgiliye iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine ve kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine oy birliğiyle, 19.10.2022 gününde karar verildi.

